

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів
щодо пенсійного забезпечення осіб, які працюють у зоні відчуження
і зоні безумовного (обов'язкового) відселення
(реєстр. №4513 від 22 квітня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 4 квітня 2018 року (протокол № 68) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо пенсійного забезпечення осіб, які працюють у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення (реєстр. № 4513 від 22 квітня 2016 року), поданий народними депутатами України Кривенком В.М. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою удосконалення механізму фінансування фактичних витрат на виплату і доставку пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення, встановлення можливості розстрочення заборгованості, що пов'язана з зазначеними витратами.

Законопроектом пропонується шляхом внесення змін до статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» та розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» скасувати проведення атестації робочих місць для призначення пенсій за віком на пільгових умовах працівникам, які були безпосередньо зайняті повний робочий день у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення.

Крім цього, передбачається, що фінансування фактичних витрат на виплату і доставку пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України. Пропонується встановити, що під час призначення пільгових пенсій, атестація робочих місць працівників, які були безпосередньо зайняті повний робочий день у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення, не здійснюється.

Також запроваджується механізм розстрочення заборгованості, що пов'язана з витратами на виплату і доставку пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 24 Конституції України, громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом, не може бути привілеїв чи обмежень, зокрема, за ознаками статі. Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується, в тому числі, наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей, у праці та винагороді за неї.

Конституцією України визначено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується (стаття 43).

Відповідно до частини третьої статті 46 Конституції України пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Стаття 22 Конституції України міститься у розділі II, в якому закріплено основні права і свободи людини і громадянина. Право на пенсійне забезпечення особи є складовою права на соціальний захист, передбаченого Конституцією України (абзац четвертий пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 14 червня 2007 року № 3-рп/2007 (справа про перерахунок пенсій військовослужбовців).

Зміст прав і свобод людини – це умови і засоби, які визначають матеріальні та духовні можливості людини, необхідні для задоволення потреб її існування і розвитку. Обсяг прав людини – це кількісні показники відповідних можливостей, які характеризують його множинність, величину, інтенсивність і ступінь прояву та виражені у певних одиницях виміру (абзац п'ятий пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 11 жовтня 2005 року № 8-рп/2005 (справа про рівень пенсії і щомісячного довічного грошового утримання).

Відповідно до частин першої та другої статті 46 Конституції України, громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності,

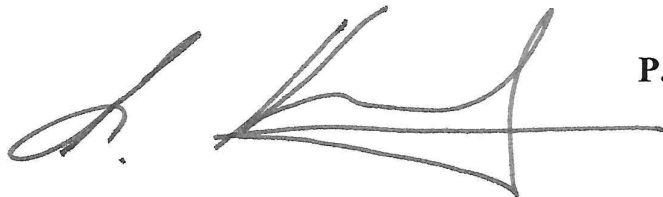
втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом; це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Відповідно до пунктів 1 та 6 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються: права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основи соціального захисту, засади регулювання праці і зайнятості.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо пенсійного забезпечення осіб, які працюють у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення (реєстр. № 4513 від 22 квітня 2016 року), поданий народними депутатами України Кривенком В.М. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ